

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
(МОЗ України)

вул. М. Грушевського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 253-61-94, E-mail: moz@moz.gov.ua,
web:http://www.moz.gov.ua, код ЄДРПОУ 00012925

12.05.2017 № 05.1-13 /12702

на № _____ від _____

**Міністерство аграрної політики та
продовольства України**

**Міністерство економічного
розвитку і торгівлі України**

Міністерство фінансів України

✓ **Державна регуляторна служба
України**

Міністерство охорони здоров'я України направляє на погодження проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (щодо обмеження вмісту трансжирних кислот у харчових продуктах)» (копія додається).

Просимо розглянути зазначений проект Закону України та погодити його в п'ятиденний термін.

Додаток на арк.

**Заступник Міністра
з питань європейської інтеграції**

Оксана СИВАК

ПРОЕКТ
Вноситься
Кабінетом Міністрів
України

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін

до Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів»
(щодо обмеження вмісту трансжирних кислот у харчових продуктах)

Верховна Рада України постановляє:

І. Внести до Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (Відомості Верховної Ради України, 2014, № 41-42, ст.2024) такі зміни:

1) частину першу статті 1 після пункту 86 доповнити новим пунктом такого змісту:

«87) трансжирні кислоти – всі геометричні ізомери поліненасичених або мононенасичених жирних кислот, які мають щонайменше один подвійний вуглецевий (-C-C-) зв'язок у трансконфігурації завдяки перериванню метиленовою групою (-CH₂-CH₂-)».

У зв'язку з чим пункти 87 – 95 вважати відповідно пунктами 88 – 96;

2) статтю 32 доповнити частиною сьомою такого змісту:

«7. У виробництві, в тому числі при здійсненні діяльності із постачання та забезпечення стравами і напоями забороняється використовувати харчові продукти та інгредієнти із вмістом трансжирних кислот, який перевищує 2 грами на 100 грамів загальної кількості жиру у харчовому продукті»;

3) частину першу статті 37 доповнити пунктом 8 такого змісту:

«8) обіг харчових продуктів, в яких вміст трансжирних кислот перевищує 2 грами на 100 грамів загальної кількості жиру у харчовому продукті»;

4) статтю 39 після частини п'ятої доповнити новими частинами такого змісту:

«6. У разі наявності у харчовому продукті трансжирних кислот, маркування харчового продукту повинно включати інформацію про це.

7. У разі наявності у харчовому продукті трансжирних кислот, вміст яких не перевищує 0,1 грама на 100 грамів загальної кількості жиру у харчовому продукті, оператор ринку має право включити до маркування позначку про відсутність трансжирних кислот».

У зв'язку з чим частини шосту – дев'яту вважати відповідно частинами восьмою – одинадцятою.

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності через рік з дня офіційного опублікування, крім пункту 2 цього розділу, який набирає чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

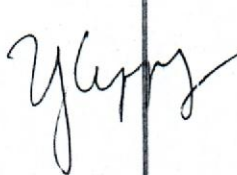
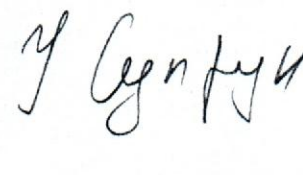
2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд та приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Голова Верховної Ради
України

А. ПАРУБІЙ

ПОСТАНОВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про прийняття за основу проекту Закону України
«Про внесення змін до Закону України
«Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових
продуктів» (щодо обмеження вмісту трансжирних кислот у харчових
продуктах)»

Верховна Рада України постановляє:

1. Прийняти за основу проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (щодо обмеження вмісту трансжирних кислот у харчових продуктах)» (реєстраційний номер), поданий Кабінетом Міністрів України.
2. Комітетові Верховної Ради України з питань охорони здоров'я доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням зауважень і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

Голова Верховної Ради
України

А.ПАРУБІЙ

У. Сурженко

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (щодо обмеження вмісту трансжирних кислот у харчових продуктах)»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Споживання трансжирних кислот (далі – трансжири) пов'язано з підвищеним ризиком розвитку цілого ряду порушень у стані здоров'я населення, включаючи серцево-судинні захворювання і деякі форми раку. Трансжири найчастіше зустрічаються в технологічно оброблених харчових продуктах, що містять гідрогенізовані рослинні олії. Максимальне обмеження вмісту промислових трансжирів у харчових продуктах отримало докази високої ефективності та економічної доцільності серед заходів суспільної охорони здоров'я, які дозволяють поліпшити раціон харчування та знизити ризик неінфекційних захворювань, особливо серцево-судинних захворювань (ССЗ), пов'язаних з ураженням кровоносних судин атеросклерозом. У 2003 році Данія, перша у світі країна, ввела практично повну заборону продажу продуктів, що містять трансжири. На сьогодні Європейський регіон ВООЗ є світовим лідером за таким параметром, як кількість країн, які запровадили заходи щодо вилучення трансжирів з харчових продуктів.

В Європейському регіоні спостерігається значна прихильність діям, спрямованим на зниження рівня споживання трансжирів. Австрія, Угорщина, Ісландія, Норвегія, Швейцарія та Латвія ввели аналогічні обмеження, які на практиці означають майже повну заборону використання трансжирів у харчових продуктах.

З іншого боку, в країнах, де аналогічні обмеження щодо вмісту трансжирів не вводились, рівні споживання трансжирів залишаються високими. Наприклад, в деяких країнах на сході Європейського регіону добове споживання трансжирів може досягати 30 г. Цей факт є важливим для охорони здоров'я з огляду на те, що споживання всього 5 г трансжирів на добу пов'язане зі збільшенням ризику ішемічної хвороби серця на 23%.

2. Мета і шляхи її досягнення

Метою прийняття проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (щодо обмеження вмісту трансжирних кислот у харчових продуктах) є сприяння здоровому харчуванню, поліпшення раціону харчування та здоров'я населення, оскільки узгоджені та всеохроплюючі дії у галузі харчових продуктів і

харчування – це один із пріоритетів Європейського регіонального бюро ВООЗ, оскільки ефективні заходи у цьому напрямку можуть зробити величезний внесок у вирішення проблеми надлишкової ваги, ожиріння та неінфекційних захворювань.

3. Правові аспекти

Основи законодавства України про охорону здоров'я, Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів».

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття проекту Закону не потребує додаткових фінансових і матеріальних витрат за рахунок Державного бюджету України.

5. Позиція заінтересованих органів

Проект Закону погоджується із Міністерством аграрної політики та продовольства України, Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Міністерством фінансів України, Міністерством юстиції України, Державною регуляторною службою України.

6. Регіональний аспект

Прийняття проекту Закону не стосується питань розвитку адміністративно-територіальних одиниць.

6¹. Запобігання дискримінації

У проекті Закону відсутні положення, які містять ознаки дискримінації.

7. Запобігання корупції

У проекті Закону відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень.

8. Громадське обговорення

Проект Закону розміщується на офіційному веб-сайті МОЗ України.

9. Позиція соціальних партнерів

Проект Закону не стосується соціально-трудової сфери та не потребує погодження з уповноваженими представниками від всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців.

10. Оцінка регуляторного впливу

Проект Закону є регуляторним актом.

10¹. Вплив реалізації акта на ринок праці

Реалізація проекту Закону не стосується питань впливу на ринок праці.

11. Прогноз результатів

Прийняття запропонованих змін знизить споживання трансжирів у всіх вікових групах, покращить поживну цінність харчових продуктів, у тому числі за рахунок збільшення використання більш здорових жирів (наприклад, мононенасичених або поліненасичених жирів).

Також прийняття законопроекту дозволить значно знизити смертність внаслідок серцево-судинних захворювань, що може бути частково пов'язано із зменшенням споживання трансжирів із харчовими продуктами.

**В.о. Міністра охорони
здоров'я України**

Уляна СУПРУН

" " 2017

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (щодо обмеження вмісту трансжирних кислот у харчових продуктах)»

I. Визначення проблеми

Споживання трансжирних кислот (далі – трансжири) пов'язано з підвищеним ризиком розвитку цілого ряду порушень у стані здоров'я населення, включаючи серцево-судинні захворювання і деякі форми раку. Трансжири найчастіше зустрічаються в технологічно оброблених харчових продуктах, що містять гідрогенізовані рослинні олії. Максимальне обмеження вмісту промислових трансжирів у харчових продуктах отримало докази високої ефективності та економічної доцільності серед заходів суспільної охорони здоров'я, які дозволяють поліпшити раціон харчування та знизити ризик неінфекційних захворювань, особливо серцево-судинних захворювань (ССЗ), пов'язаних з ураженням кровоносних судин атеросклерозом. У 2003 році Данія, перша у світі країна, ввела практично повну заборону продажу продуктів, що містять трансжири. На сьогодні Європейський регіон ВООЗ є світовим лідером за таким параметром, як кількість країн, які запровадили заходи щодо вилучення трансжирів з харчових продуктів.

В Європейському регіоні спостерігається значна прихильність до дій, спрямованих на зниження рівня споживання трансжирів. Австрія, Угорщина, Ісландія, Норвегія, Швейцарія та Латвія ввели аналогічні обмеження, які на практиці означають майже повну заборону використання трансжирів у харчових продуктах.

З іншого боку, в країнах, де аналогічні обмеження щодо вмісту трансжирів не вводились, рівні споживання трансжирів залишаються високими. Наприклад, в деяких країнах на Сході Європейського Регіону добове споживання трансжирів може досягати 30 г. Цей факт є важливим для охорони здоров'я з огляду на те, що споживання всього 5 г трансжирів на добу пов'язане зі збільшенням ризику ішемічної хвороби серця на 23%.

Основні групи, на які проблема чинить вплив:

Групи	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва		+

II. Цілі державного регулювання

Метою прийняття проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості

харчових продуктів» (щодо обмеження вмісту трансжирних кислот у харчових продуктах) є сприяння здоровому харчуванню, дозволяють поліпшити раціон харчування та здоров'я населення, оскільки узгоджені та всеосяжні дії у галузі харчових продуктів і харчування – це один із пріоритетів Європейського регіонального бюро ВООЗ, оскільки ефективні заходи у цьому напрямку можуть зробити величезний внесок у вирішення проблеми надлишкової ваги, ожиріння та неінфекційних захворювань.

Реалізувати зазначену мету пропонується шляхом прийняття цього проекту Закону.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутність державного регулювання трансжирних кислот. Така альтернатива є неприйнятною.
Альтернатива 2. Обов'язкове маркування продукції.	Розробка вимог до маркування харчових продуктів щодо вмісту трансжирних кислот без обмежень, залишивши споживачу право вибору продукції.
Альтернатива 3. Рекомендоване обмеження	Підготовка нормативно-правового акта МЗУ України з метою встановлення рекомендованого рівня трансжирних кислот в харчових продуктах.
Альтернатива 4. Прийняття Закону України	Прийняття проекту Закону, який заборонить вміст трансжирних кислот в харчових продуктах на рівні більше 2 г на 100 г, є єдиним дієвим механізмом, який буде частиною вирішення проблеми надлишкової ваги, ожиріння та неінфекційних захворювань.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутні	Значні витрати на охорону здоров'я (неінфекційні захворювання).
Альтернатива 2. Обов'язкове маркування продукції.	+	Відсутні
Альтернатива 3. Рекомендоване обмеження	Вплив лише на обмежене коло	Відсутні

обмеження	споживачів.	
Альтернатива 4. Прийняття Закону України	+	Зменшення витрат на охорону здоров'я

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікрос	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	30	4356			
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0,68	99,3%			100%

*Згідно з даними форми 18-о та профільних асоціацій.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	Використання більш дешевих та шкідливих жирів.	Відсутні. Неможливість вивезення продукції до країни, які ввели обмеження
Альтернатива 2. Обов'язкове маркування продукції.	Вигідно підприємствам, які не використовують трансжирні кислоти.	Відсутні
Альтернатива 3. Рекомендоване обмеження	Вигідно підприємствам, які не використовують трансжирні кислоти.	Відсутні
Альтернатива 4. Прийняття Закону України	Вигідно підприємствам, які не використовують трансжирні кислоти.	Відсутні

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	Додаткових витрат не передбачається.
Альтернатива 2. Обов'язкове маркування продукції.	Додаткових витрат не передбачається.
Альтернатива 3. Рекомендоване обмеження	Додаткових витрат не передбачається.
Альтернатива 4. Прийняття Закону України	Додаткових витрат не передбачається.

*Відстеження остаточних витрат може бути здійснене лише чотири роки після набрання чинності цією постановою.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного досягнення цілей

способу

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	1	проблема не буде вирішуватиме існувати
Альтернатива 2. Обов'язкове маркування продукції.	2	проблема буде менш виражена
Альтернатива 3. Рекомендоване обмеження	2	проблема буде менш виражена
Альтернатива 4. Прийняття Закону України	4	Проблема буде вирішена

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Оцінювання відповідного місяця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутність державного регулювання трансжирних кислот. Така альтернатива є неприйнятною.	Відсутні	Проблема не буде вирішуватиме існувати
Альтернатива 2. Обов'язкове маркування продукції.	Розробка вимог до маркування харчових продуктів щодо вмісту трансжирних кислот без обмежень, залишивши споживачу право вибору продукції.	Відсутні	Проблема буде менш виражена
Альтернатива 3. Рекомендоване обмеження	Підготовка нормативно-правового акта МОЗ України з метою встановлення рекомендованого рівня трансжирних	Відсутні	Проблема буде менш виражена

	кислот в харчових продуктах.		
Альтернатива 4. Прийняття Закону України	Прийняття проекту Закону, який заборонить вміст трансжирних кислот в харчових продуктах на рівні більше 2 г на 100 г, є єдиним дієвим механізмом, який буде частиною вирішення проблеми надлишкової ваги, ожиріння та неінфекційних захворювань.	Відсутні	Цілі прийняття регуляторного акту можуть бути реалізовані повною мірою

V. Механізм та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання проблеми, є прийняття регуляторного акта.

Проектом Закону пропонується заборонити виробництво та обіг харчових продуктів, які містять трансжирні кислоти у кількостях більше 2 г на 100 г. Вміст трансжирів менше 1 г на 100 г дозволяє вводити позначку про відсутність трансжирних кислот.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація проекту Закону не потребуватиме додаткових витрат та ресурсів органів виконавчої влади та юридичних осіб.

Дія проекту стосується інтересів великих та середніх суб'єктів господарювання, тому М-ТЕСТ не проводився.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Передбачається, що проект Закону набере чинності через рік від дня його офіційного опублікування з метою підготовки підприємств.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

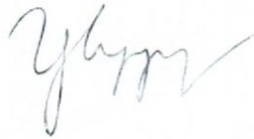
Показники результативності запровадження регуляторного акта:

Показниками результативності прийняття проекту Закону є дані про зниження рівня трансжирних кислот в харчових продуктах, зменшення пов'язаних з вживанням трансжирів захворювань.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватись шляхом аналізу рівня трансжирних кислот в харчових продуктах, зменшення статистики пов'язаних з вживанням трансжирів захворювань.

**В.о. Міністра
охорони здоров'я України**

Уліна СУВРУК

“ ” _____ 2017 р.